

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎN C H E I E R E

cu privire la respingerea cererii depuse de Valentina Roman, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Victoria Cibotari împotriva Consiliului și Primăriei mun. Chișinău, Victoriei Vasileva, Kătălinei Vasileva, Allei Doagă, Valentinei Roman, persoană terță Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat privind anularea actului administrativ, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, anularea contractului de donație, înlăturarea obstacolelor în folosirea proprietății și încasarea cheltuielilor de judecată,

(Dosarul nr. 2ac-306/24

NR. PIGD 2-14183311-01-2ac-26072024)

Consecințele depunerii cererii de strămutare care nu se încadrează în temeiurile strămutării unei cauze de contencios administrativ.

25 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea depusă de Valentina Roman, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco privind strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad.

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 05 decembrie 2014 Victoria Cibotari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Victoriei Vasileva cu privire la înlăturarea obstacolelor în exercitarea accesului la bunul imobil proprietate privată. Pretențiile fiind concretizate ulterior, la 14 aprilie 2015 de către Victoria Cibotari. (f.d. 101-102 vol. I)

2. La 05 iunie 2015 Victoria Cibotari a depus o altă cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, Consiliului mun. Chișinău, Victoriei Vasileva, Allei Doagă, Valentinei Roman, persoană terță Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu privire la contestarea actului administrativ, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 123-125 vol. I)

3. Victoria Vasileva și Alla Doagă au depus acțiune împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău și Victoriei Cibotari cu privire la anularea deciziilor Consiliului mun. Chișinău nr.16/31-17 din 04 iulie 2002 și nr.16/13-53 din 09 octombrie 2008.

4. Prin încheierea din 18 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de Victoria Vasileva și Alla Doagă împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău și Victoriei Cibotari cu privire la anularea deciziilor Consiliului mun. Chișinău nr.16/31-17 din 04 iulie 2002 și nr.16/13-53 din 09 octombrie 2008. (f.d.16-41, vol.V)

5. Prin hotărârea din 18 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins acțiunea înaintată de Victoria Cibotari împotriva Consiliului mun. Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, Victoriei Vasileva, Allei Doagă, Valentinei Roman și Kătălinei Vasileva, persoană terță Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu privire la constatarea ilegalității răspunsului Consiliului mun. Chișinău nr. 02/109-1057 din 22 mai 2015, anularea deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 2-22-3 din 02 aprilie 2015 cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată comună asupra lotului de pământ din str. XXXXXX, Victoriei Vasileva, Valentinei Roman

și Allei Doagă, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 010020445 din 27 aprilie 2015, anularea contractului de donație nr.8544 din 10 iulie 2015 încheiat între Victoria Vasileva și Kătălina Vasileva, obligarea Victoriei Vasileva să nu creeze obstacole în exercitarea dreptului de acces, pe jos și cu autoturismul, la bunul imobil cu numărul cadastral XXXXXX ce-i aparține Victoriei Cibotari cu drept de proprietate privată în str. XXXXXX/1, mun. XXXXXX, prin intermediul curții comune din str. XXXXXX, mun. XXXXXX, obligarea Victoriei Vasileva să demonteze și să evacueze poarta instalată la intrarea în curtea comună din str. XXXXXX, mun. XXXXXX și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d.42,54, vol.V)

6. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond la 21 octombrie 2021 avocatul Sergiu Bejan în interesele Victoriei Cibotari a declarat apel. (f.d.48, vol.V)

7. Victoria Vasileva nefiind de acord cu încheierea din 18 octombrie 2021 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a contestat-o cu recurs. (f.d.50, vol.V)

8. La 02 februarie 2022 cauza a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, în mod automat și aleatoriu judecătorului Curții de Apel Chișinău, Ecaterina Palanciuc. (f.d.84, vol.V)

9. La 15 martie 2023 Victoria Vasileva a înaintat propunere de recuzare judecătorului Ecaterina Palanciuc, ca temei legal invocând prevederile art.50, alin.(1), lit. e) din Codul de procedură civilă. (f.d.151, vol.V)

10. Prin încheierea din 28 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca neîntemeiată propunerea Victoriei Vasileva privind recuzarea judecătorului Curții de Apel Chișinău, Ecaterina Palanciuc. (f.d.168-171, vol.V)

11. La 16 mai 2023 Victoria Vasileva a depus cerere privind strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad, în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă. (f.d.185-186, vol.V)

12. Prin încheierea din 14 iunie 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins cererea Victoriei Vasileva privind strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad. (f.d. 190-194, Vol.V)

13. La 23 ianuarie 2024, în temeiul art.43 alin.(2) lit.f) din Codul de procedură civilă, Valentina Roman, reprezentată de avocatul Oleg Bondarencu a depus cerere, prin care a solicitat strămutarea cauzei spre examinare în ordine de apel la o altă instanță de judecată egală în grad, și anume la Curtea de Apel Bălți.

14. În susținerea cererii înaintate, făcând referire la dispozițiile art.43 alin.(2) lit.f) din Codul de procedură civilă, Valentina Roman, reprezentată de avocatul Oleg Bondarencu a invocat că judecătorul Curții de Apel

Chișinău Ina Dutca este soția reprezentantului apelantei Victoria Cibotari, avocatului Sergiu Bejan, fapt reflectat chiar în declarația de abținere a acesteia, care a fost admisă prin încheierea din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

15. Avocatul Sergiu Bejan a exercitat reprezentarea neîntreruptă a apelantei (reclamantei) Victoria Cibotari timp de peste 5 ani în instanța de fond, a întocmit și a depus cerere de apel, a participat la mai multe ședințe de judecată de examinare a prezentei cauze în ordine de apel.

16. După ce judecătorul Ina Dutca a declarat abținere de la examinarea cauzei vizate, avocatul Sergiu Bejan aparent a încetat să participe la examinarea acestei cauze în ordine de apel, însă în realitate continuă să-i acorde asistență juridică apelantei Victoria Cibotari în cauza vizată, împreună cu care recurgând, doar formal, la serviciile unui alt avocat, care urmează să participe la examinarea apelului în fața instanței de judecată.

17. Astfel, cauza vizată continuă să fie examinată de către Curtea de Apel Chișinău, cu toate că judecătorul Ina Dutca este soția reprezentantului apelantei Victoria Cibotari avocatului Sergiu Bejan, iar urmare a activității profesionale zi de zi a judecătorului Ina Dutca cu judecătorii Ecaterina Palanciuc, Veronica Negru, toate specializate în cauze de contencios administrativ și care au activat în anul 2023 în cadrul aceluiași complet de judecată, între aceștia s-au format relații strânse de colegialitate, încredere și susținere reciprocă.

18. Această circumstanță este esențială și din start afectează obiectivitatea și legalitatea unei eventuale soluții, care urmează a fi adoptată la caz. Or, în cazul admiterii apelului, va persista o convingere rezonabilă că o astfel de soluție ar fi condiționată de faptul că judecătorul Curții de Apel Chișinău este soția reprezentantului apelantei Victoria Cibotari, și totodată, colegul de lucru al judecătorul-raportor Ecaterina Palanciuc, dar și a judecătorilor Veronica Negru și Ghenadie Mîra.

19. Prin urmare, în spiritul rigorilor legislației în vigoare și exigențelor dreptului la un proces echitabil, în vederea înlăturării dubiilor rezonabile susenunțate, Valentina Roman, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco a opinat că prezenta cauză urmează a fi strămutată de la Curtea de Apel Chișinău la o altă Curte de apel, în acest sens invocând ca practică judiciară încheierea nr. 1cs-10/2018 din 09 februarie 2018 a Curții Supreme de Justiție, unde Curtea Supremă de Justiție a conchis necesitatea admiterii cererii de strămutare a examinării cauzei penale de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Cahul pe motiv că soția unuia dintre avocații inculpatului este șefa secretariatului Curții de Apel Chișinău.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

20. Art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, potrivit căruia:

„(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.”

21. Art. 191 alin. (4) din Codul administrativ, prevede că:

„(4) Curțile de apel soluționează și cererile de apel împotriva hotărârilor și recursurile împotriva încheierilor emise de judecătoria.”

22. Art.192 alin.(1) din Codul administrativ stipulează că:

„ (1) Pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel se instituie complete de judecători”.

23. Art.193 alin.(2) din Codul administrativ statuiează că:

„ (2) Curțile de apel, atât ca instanță de fond, cât și ca instanță de apel sau recurs, soluționează acțiunile în contencios administrativ în complete formate din 3 judecători”.

24. Art.35 alin. (1)-(2) din Legea nr.514 din 06 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, prevede că:

„ (1) Fiecare curte de apel își exercită competența într-o circumscripție care cuprinde mai multe judecătoriai.

(2) Curțile de apel, judecătoriile din circumscripția lor, localitatea lor de reședință sînt prevăzute la anexa nr.3.

Din anexa nr.3 la Legea nr.514 din 06 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, reiese că, circumscripția, în care își exercită competența Curtea de Apel Chișinău, include judecătoriile: Chișinău, Orhei, Strășeni, Criuleni, Hâncești, Anenii Noi, Căușeni, Ungheni”.

25. Art.37 al Codului administrativ garantează că:

„La înfăptuirea controlului judecătoresc asupra activității administrative, instanțele de judecată competente și judecătorii competenți sînt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.”

26. Art. 197 din Codul administrativ, stipulează că:

„Nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.”

27. Art. 198 alin.(3) din Codul administrativ, statuiază că:

„(3) Instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărîre:

a) cînd, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă;

b) cînd, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

28. După cum rezultă din actele cauzei, avocatul Sergiu Bejan în interesele Victoriei Cibotari, a contestat cu apel hotărârea din 18 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, care se află în raza de activitate a Curții de Apel Chișinău.

29. Victoria Vasileva nefiind de acord cu încheierea din 18 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a contestat-o cu recurs. (f.d.50, vol.V)

30. Astfel, cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Victoria Cibotari împotriva Consiliului și Primăriei mun. Chișinău, Victoriei Vasileva, Kătălinei Vasileva, Allei Doagă, Valentinei Roman, persoană terță Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat privind anularea actului administrativ, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, anularea contractului de donație, înlăturarea obstacolelor în folosirea proprietății și încasarea cheltuielilor de judecată, se află la examinare în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău.

31. Valentina Roman, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco a solicitat strămutarea cauzei de contencios administrativ la o altă instanță de judecată egală în grad, invocând îndoieli referitor la imparțialitatea și corectitudinea judecătorilor, ce urmează să examineze cauza în mod obiectiv și corect.

32. La acest segment, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că art. 198 alin.(3) din Codul administrativ, enunțat la pct.27, enumeră exhaustiv temeiurile strămutării unei cauze în contencios administrativ de la o instanță la alta.

33. Corespunzător, din conținutul art. 198 alin. (3) lit. a) și b) al Codului administrativ, menționat la pct.27, rezultă că în materia acțiunilor în contencios administrativ, spre deosebire de materia acțiunilor civile, legiuitorul nu a prevăzut dreptul instanței ierarhic superioare de a strămuta o cauză aflată în procedura instanței ierarhic inferioare din rațiunea că ar exista bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces, adică motivele stipulate de art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă și invocate de Valentina Roman, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco în cererea privind strămutarea cauzei la altă instanță de judecată egală în grad.

34. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele invocate în cererea cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată de același grad în temeiul prevederilor art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă nu pot fi reținute. Or, la 01 aprilie 2019, a intrat în vigoare Codul administrativ, aprobat prin Legea

nr. 116 din 19 iulie 2018, și începând cu această dată se aplică imediat noile reglementări procedurale.

35. Mai mult, legiuitorul, la art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, a prevăzut exhaustiv circumstanțele care pot servi drept temei pentru strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad, iar printre acestea nu se regăsește și cel care ar încadra argumentele invocate de către Valentina Roman, reprezentată de avocatul Oleg Bondarencu în cererea cu privire la strămutarea cauzei de contencios administrativ la o altă instanță de același grad.

36. De altfel, din sensul logico-juridic al art.198 alin.(3) din Codul administrativ, rezultă că cauza poate fi strămutată la o altă instanță de judecată egală în grad doar în cazul în care, din motivul intervenirii unor circumstanțe întemeiate, a devenit imposibilă formarea unui complet de judecată.

37. În condițiile speței, nu s-au stabilit circumstanțe ce ar face imposibilă substituirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău și formarea unui complet de judecată, care să examineze în ordine de recurs cauza de contencios administrativ respectivă.

38. Mai mult, aplicarea acestor temeiuri nu poate fi modelată ca un mijloc flexibil din partea participanților la proces, de dezinvestire a instanței judecătorești și/sau a judecătorului competent pentru examinarea acțiunii în contencios administrativ, fapt ce ar putea genera judecarea cauzei de către un tribunal ilegal constituit.

39. Distinct, invocând dispozițiile art.37 din Codul administrativ, menționat la pct. 25, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate de Valentina Roman, reprezentată de avocatul Oleg Bondarencu în cererea depusă cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad, nu cad sub incidența art.198 alin. (3) din Codul administrative, indicat la pct.27.

40. De altfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială în materia acțiunilor în contencios administrativ, garantat de art. 6 §1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 202 din Codul administrativ dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50 din același cod.

41. Respectiv, numai în situația când din motivul recuzării mai multor judecători ai Curții de Apel Chișinău, substituirea cărora ar deveni imposibilă, instanța ierarhic superioară ar avea dreptul să strămute prezenta cauză la o altă instanță de judecată egală în grad, situație ce în prezent nu se atestă.

42. Din aceste considerente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de către Valentina Roman, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco cu privire la strămutarea cauzei de contencios administrativ la o altă instanță de judecată egală în grad.

43. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 191 alin. (4), 198 alin. (3) și 230 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Valentina Roman, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad.

Restituie cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Victoria Cibotari împotriva Consiliului și Primăriei mun. Chișinău, Victoriei Vasileva, Kătălinei Vasileva, Allei Doagă, Valentinei Roman, persoană terță Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat privind anularea actului administrativ, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, anularea contractului de donație, înlăturarea obstacolelor în folosirea proprietății și încasarea cheltuielilor de judecată, Curții de Apel Chișinău, pentru examinarea cererii de apel depuse de Victoria Cibotari, reprezentată de avocatul Sergiu Bejan.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă